Arnoldus de Villa Nova; Antonius de Carcano [DruckerIn]: Breuiariu[m] pratice excelltissimi Reinaldi de uilanoua medici

Pavia, ca. 1485 [GW 2527] [Sack 297] Seite 66b

rõne etatis.qꝛ iaȝ trãsiuerũt.l.ãnum uel sexage
simũ.⁊ huiusmõi sterilitas nõ recipit curatõeȝ
nec ꝯcipe pñt tales mulieres nisi forte diuino
miraculo.sicut pȝ de scã elisabet.q̃ iã sexagesi
muȝ ãnuȝ trãsiens cũ diuino spiramie peperit
beatuȝ Johãneȝ baptistaȝ ⁊ de pluribᵒ aliis.
Cause aũt gñales ĩ mulieribᵒ ꝯceptionem ipe
dĩetes sũt quatuoꝛ.s. distempantia caliditatis
frigiditatis siccitatis ⁊ hũiditatis.Nã ut dixit
ypo.ĩ affo.qnte parti. Quecũqȝ frias ⁊ den
sas mrĩces hñt nõ ꝯcipiũt.Et quecũqȝ huidas
hñt mrĩces nõ ꝯcipiunt.extiguit̃.n.in eis semẽ
Et q̃cũqȝ siccas matrices hñtes nõ ꝯcipiunt.ĩ
digẽtia.n.nutrimẽti coꝛrũpit̃ semen.Et de hys
quatuoꝛ qualitatibus ĩ ṽtute excedẽtibᵒ exᵐ
ĩ hunc modũ possumᵒ colligere. Spma uiri
ẽ sicut artifex.Et sperma mulieris ẽ sicut mã ĩ
creatiõe. Unde quẽadmodũ agricola ĩ agro
suo granũ semĩat.eodẽmõ ⁊ uir ĩ muliere semi
nat.semẽ suũ.si itaqȝ granũ tuũ ĩ locis frigidis
simis sicut sũt plures ptes sithie uel alamanie.
uel qñ nix ⁊ glaties sũt ĩ terra ⁊ ĩ locis illis uo
lueris semĩare nõ germĩabit nec fructũ faciet
hoc mõ semẽ a te semĩatuȝ ibidẽ pp nimiaȝ fri
tateȝ extinguet̃.⁊ moꝛtificabit̃.⁊ ṽtus ipsius
semĩs anichilabit̃.⁊ nõ faciet ad gñoneȝ.Ideȝ
dico de huĩditate nimia.Uerbigrã si semĩaue
ris granũ ĩ palude tanta ẽ ibi huĩditas ꝙ ṽtus
q̃ ẽ in se.ibidẽ nõ põt oꝛiri.Eodẽmõ ꝯtingit in
muliere hñte matricẽ nimis huĩdaȝ naturalit̃
uel accñtalit̃ ut accidit meretricibᵒ.q̃ tota die
coheũt.⁊ hñt matricẽ humidã ĩ eis.n.nõ fit ge
neratio.Eodẽmõ de cal'itate nimia.ut si ĩ ethio
pia uel saltẽ ĩ diebᵒ canicularibᵒ semĩaueris.tã
ta est terre caliditas ⁊ ariditas.ꝙ ṽtus semĩs
ibi adurit̃ ⁊ suffocat̃.Simile exᵐ accidit de ni
mia siccitate.ut si semĩaueris granũ uel aliqđ
tale ĩ harena maris.tãta ẽ ibi siccitas qđ granũ
ibi nasci nõ põt.ita potes dicere de muliere ha
bente matricẽ nimis siccã.Oȝ ergo si matrix ĩ
aliq̃ istaꝝ q̃tuoꝛ qualitatũ distẽpata.fuerit ꝙ
ad tempamentũ reducat̃ cũ rebᵒ ⁊ medicami
bus sicut inferiᵒ dicã.Fritas nimia ĩ cã esse co
gnoscit̃.qꝛ mulier sentit fritateȝ circa latera ⁊
renes ⁊ mrĩceȝ.⁊ urĩa ẽ tenuis ⁊ alba.aȝ ⁊ qñȝ
mediocrit̃ spissa.⁊ oĩa frã nocẽt.⁊ cal'a pꝛosũt
huĩditas ṽo in cã esse cognoscit̃ ex pingui uel
mediocri coꝛpis dispõe.ex mestruis exeũtibᵒ
cũ mucilagibᵒ.⁊ ẽt qꝛ circa pñᵐ ⁊ finẽ mestruo
ruȝ mulier quoddã uiscosũ ⁊ aquosũ emittit.

urina alba spissa.⁊ qñȝ lactea appȝ.Adest etiã
friditas ⁊ graucdo mrĩcis.⁊ uulue.⁊ doloꝛ cir
ca latera ⁊ renes. Nimia ṽo cal'itas seu sicci
tas manifestat̃ p exñtia urina citrina uel subci
trina tenuis cũ athomis lactis.Adest sitis oꝛis
amaritudo.⁊ qñȝ totiᵒ coꝛpis macilẽtia ⁊ exic
catio.paucitas mestruoꝝ.⁊ qñȝ aliqua res ex
tenuãs coꝛpᵒ pꝛecessit sicut sũt uigilie nimie
ieiunia.laboꝛ angustia acuta fe.⁊ similia.Et hu
iusmodi mulieres q̃ naturalit̃ ad huiusmodi
macilentiã sunt disposite raro ⁊ cũ difficultate
ad tẽpamentũ redeũt ⁊ ꝯcipere pñt. Quando
qȝ ẽt impedit̃ ꝯceptio uitio uiri ut si spma.ipiᵒ
fuerit nimis cal'm ꝙ scitur p mulierẽ.qꝛ qñ ta
le spma ĩ matrice emittit̃ sentitur cal'm quasi
adurens.Aliquando sentit̃ nimis frm ⁊ quasi
ad modũ glatiei in uulua mulieris aut p̄nimia
lubꝛicitate statim emittit uir cũ muliere spma
incõtinẽti lubꝛicuȝ ⁊ aquosuȝ ⁊ isti tales nõ ge
nerãt.opoꝛtet.n.qđ spma faciẽs ad ꝯceptioneȝ
sit ꝯdensatũ ⁊ spissũ ⁊ in quatuoꝛ q̃litatibᵒ tẽ
peratũ.Item qñ uir hȝ uirgaȝ toꝛtuosã seu cur
taȝ ⁊ curuatã nõ generat.qꝛ nõ põt sperma suũ
recte ĩ matricẽ pꝛohicere ⁊ sic nõ generat.Iteȝ
nota ꝙ dicit phũs in libꝛo de aĩalibᵒ ꝙ spma
pueri ⁊ ebꝛij ⁊ multũ coheũtis nõ facit ad gñã
tioneȝ. Itẽ nota sicut dicit Auicena sperma
uiri est sicut artifex ⁊ spma mulieris ẽ sicut mã
ĩ creandis ĩfantibᵒ. Et sicut uidemᵒ in pauco
fermento qđ magnã paste partẽ fermẽtat ⁊ ele
uat.Eodẽmõ ẽ de spermate uiri qñ cũ spmate
mulieris miscet̃.plus eniȝ eycit una mulier de
spmate quã facerẽt.x.uiri.Et istud modicum
sperma uiri.qđ cuȝ illo spermate multo mulie
ris miscet̃ ẽ sicut fermentũ ĩ pasta positũ ut di
ctũ ẽ.Et si obiceres ꝯtra me foꝛte ꝙ mulieres
nõ spmatizant.dico ꝙ ueꝝ est ꝙ illud qđ emit
tit mulier nõ ẽ ueꝝ spma.sed põt dici qđ ẽ san.
mestruosus dealbatus.⁊ sic habes qđ nomẽ
spmatis dicit̃ de duobᵒ spmatibus per cõitatẽ
nomĩs tm̃ ⁊ uniuoce. Probatio sterilitatis ĩ
uiro uel muliere hoc mõ põt fieri.accipiat q'l3
eoꝛum grana frumẽti oꝛdij ⁊ fabaruȝ ana.vij.⁊
quilibȝ eoꝝ madefaciat sua grana ex urina pꝛo
pꝛia.⁊ seminet quilibȝ eoꝛum separatim ⁊ per
se grana sua in aliqua grusta in qua sit de terra
ad sufficientiam ut ibidem nasci possint.⁊ qui
libet eoꝝ quolibet mane ex urina pꝛopꝛia gru
staȝ suã aspergat.⁊ sic per.viii.uel decẽ dies ul'
ampliᵒ fiat.⁊ dimittant̃ p̄dicte gruste sic ꝙ su

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/arnoldus1485a/0145
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg